

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра Філософії та культурології

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ СЛУЖБИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ
(вибіркова)

Освітньо-професійна програма Соціальне забезпечення

Спеціальність 232«Соціальне забезпечення»

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
філологічний

Мова навчання українська

Розробники: к.соц.н., асист. Шестакова К.Ю.

Профайл викладача (-ів)

<http://philology.chnu.edu.ua/?personnal=%d1%88%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%b0-%d0%ba%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d1%8e%d1%80%d1%96%d1%97%d0%b2%d0%bd%d0%b0#more-4247>

Контактний тел. +380955510601

Е-mail: k.shestakova@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=7437>

Консультації Вівторок, 14.30 – 15.30; четвер, 14.30 – 15.30
Очні консультації: вівторок, 14.30- 15.30
Онлайн-консультації: четвер, 14.30 – 15.30
Індивідуальні консультації: за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Упродовж становлення системи соціального захисту в Україні відбувались кілька хвиль важливих реорганізацій та новацій. Зокрема, у 2007 році в Україні була затверджена *Концепція реформування системи соціальних послуг та План дій з реалізації Концепції реформування системи соціальних послуг на період до 2012 року*. Згодом постановою Кабміну Країни у 2020 році було створено Національну соціальну сервісну службу, що займається питаннями соціального захисту населення і правами дітей. Втім, у системі виконавчої влади в Україні існує низка інших закладів та установ(служб), що опікуються різними категоріями громадян. Представлений курс власне й представляє спробу проаналізувати спільно із студентами, як виглядає чинна система надання соціальних послуг в Україні спеціалізованими установами на державному, регіональному та локальному рівнях, що саме прагнули реформувати представники законодавчої та виконавчої гілок влади,

2. Мета навчальної дисципліни. *засвоєння* студентом принципів організації та функціонування підрозділів, що займаються наданням соціальної допомоги та послуг в Україні, а також принципів та напрямків реформування існуючої системи соціальної допомоги в Україні відповідно до світових стандартів. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати: організаційні засади діяльності соціальних служб; методи та форми профілактично-корекційної, лікувально-оздоровчої та реабілітаційної роботи із різними категоріями населення в умовах соціальних служб. А також студенти повинні уміти: використовувати набуті теоретичні знання у практичній роботі соціальних служб; розуміти проблеми різних груп клієнтів, які зумовили їх звернутися по допомогу в соціальних служби; вибирати ефективні методи екстреної допомоги, соціальної підтримки в роботі з певними категоріями населення; визначати способи інтеграції досвіду вітчизняних спеціалізованих соціальних служб щодо особливих груп клієнтів та оцінювати ефективність його впровадження.

3. Пререквізити. Дисципліни «Соціальна політика», «Система соціального захисту в Україні», «Теорія та історія соціальної роботи».

4. Результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» (перший рівень вищої освіти) за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення», галузі знань 23 «Соціальна робота», затвердженої Вченою радою ЧНУ імені Ю. Федьковича, протокол №4 від 24 квітня 2023 р., вивчення предмета «Спеціалізовані служби надання соціальної допомоги» надає такі **програмні компетентності**.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК 13. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності (ФК):

- ФК2. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
- ФК4. Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення.
- ФК10. Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» (перший рівень вищої освіти) за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення», галузі знань 23 «Соціальна робота», затвердженої Вченою радою ЧНУ імені Ю. Федьковича, протокол №4 від 24 квітня 2023 р., **програмними результатами (ПР)** вивчення предмета «Спеціалізовані служби надання соціальної допомоги» наступні:

- ПР4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.
- ПР7. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.
- категорій населення.
- ПР12. Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість кредитів/годин – 3/90											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять												
Тема 1. Система надання соціальних послуг та Закон про соціальні послуги в Україні як висхідна точка створення спеціалізованих установ		3	3			10						
Тема 2. Соціальні служби в системі Мінсоцполітики України. Національна соціальна сервісна служба в Україні		2	2			8						
Тема 3. Територіальні центри соціального обслуговування		4	4			12						
Тема 4. Спеціалізована служба (відділення) підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі		2	2			10						
Тема 5. Стаціонарна/денна служба (стаціонарне/денне відділення) соціально-психологічної реабілітації дітей		2	2			10						
Тема 6. Соціальні служби в системі інших міністерств та відомств України		2	2			10						

Усього годин	90	15	15			60						
Підсумкова форма контролю	Залік											

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Тема 1	Система надання соціальних послуг та Закон про соціальні послуги в Україні як висхідна точка створення спеціалізованих установ <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Проаналізувати класифікацію соціальних послуг та систему їх надання. 2. Проаналізувати критерії до надавачів соціальних послуг 3. Проаналізувати зміст та мету Реєстру надавачів соціальних послуг	10	
Тема 2	Соціальні служби в системі Мінсоцполітики України. Національна соціальна сервісна служба в Україні <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> Проаналізувати (на вибір) аналітичні доповіді про становище дітей в Україні під час війни https://nssu.gov.ua/analitichni-doslidzhennia/dity-i-viina-v-ukraini . <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> На основі особистої комунікації та візиту або інформації з відкритих джерел проаналізувати напрямки роботи та специфіку діяльності установ національної соціальної сервісної служби в регіоні, звідки походить студент (або будь-який на вибір).	8	
Тема 3	Територіальні центри соціального обслуговування <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> Проаналізувати Положення про територіальні центри соціального обслуговування в частині їх створення та розподілу повноважень. <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> На основі особистої комунікації та візиту або інформації з відкритих джерел проаналізувати напрямки роботи та специфіку діяльності територіального центру соціального обслуговування в регіоні, звідки походить студент (або будь-який на вибір).	12	
Тема 4	Спеціалізована служба (відділення) підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 4. Проаналізувати статистичні дані щодо кількості спеціалізованих служб станом на січень 2023 р. https://nssu.gov.ua/storage/app/sites/22/Semeniuk/pdn_12_23.pdf . <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> На основі особистої комунікації та візиту або інформації з відкритих джерел проаналізувати напрямки роботи та специфіку діяльності спеціалізованої установи/закладу, що надає підтримку особам, які постраждали від домашнього насильства в регіоні, звідки походить студент (або будь-який на вибір).	10	

Тема 5	Стационарна/денна служба (стаціонарне/денне відділення) соціально-психологічної реабілітації дітей <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> Проаналізувати Типове положення про центр соціально-психологічної реабілітації дітей https://www.kmu.gov.ua/npas/4357066 <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> На основі особистої комунікації та візиту або інформації з відкритих джерел проаналізувати напрямки роботи та специфіку діяльності центру реабілітації дітей у регіоні/місцевості, звідки походить студент (або будь-який на вибір).	10	
Тема 6	Соціальні служби в системі інших міністерств та відомств України <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> Соціальні служби в структурі силових відомств Спеціальні виховні установи Державного департаменту з питань виконання покарань Організація пунктів тимчасового перебування для біженців та незаконних мігрантів.. <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> На основі особистої комунікації та візиту або інформації з відкритих джерел проаналізувати напрямки роботи та специфіку діяльності спеціалізованих соціальних служб, які не входять до системи Мінсоцполітики України.	10	

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Для досягнення освітньої мети та прогнозованих програмних результатів використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології.

Методи навчання:

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо).

МН2 – практичні методи (аналіз статей, аналіз спеціалізованих офіційних вебсторінок, відвідування спеціалізованих установ).

МН3 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань).

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами.

МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн ресурси і т.п.).

7. Контроль та оцінювання результатів

навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких **60** балів здобувач набирає при поточних видах контролю і **40** балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання визначеним у робочій програмі навчальної дисципліни.

Форми та методи оцінювання:

МО2 – тестові завдання, індивідуальні завдання.

МО3 – публічний захист результатів аналізу.

МО4 – есе, аналіз статей.

МО5 – презентації результатів виконання завдань.

МО7 – підсумковий контроль – залік.

МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань (робота в групі методом мозкового штурму).

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. ЗАКОН УКРАЇНИ. Про соціальні послуги. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 18, ст.73) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
2. Розвиток та забезпечення надання соціальних послуг на рівні громади: роз'яснення Ярошенко А.О., Семигіна Т.В., Сушицька Н.В. Історія та теорія соціальної політики України. Курс лекцій. Навчальний посібник \ За редакцією доктора філософських наук, професора А.О. Ярошенко. Київ, 2018. <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/22665/Istoriia%20Ta%20Teoriia%20Sotsialnoi%20Polityky%20Ukrainy.pdf?sequence=1>
3. Макарова О.В. Соціальна політика в Україні. Монографія. Київ, 2015. https://www.idss.org.ua/monografii/2015_Makarova.pdf
4. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА Навчальний посібник За заг. ред. В. М. Пічі, Я. Б. Турчин. Львів, 2020. <https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/10/Sotsial-na-polityka.pdf>

8.2. Допоміжна

1. КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ. ПОСТАНОВА від 26 серпня 2020 р. № 783. Київ. Деякі питання Національної соціальної сервісної служби України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-2020-%D0%BF#Text>
2. для керівників органів місцевого самоврядування відповідно до чинного законодавства. 2020. <https://pidgorodne.otg.dp.gov.ua/storage/app/sites/92/uploaded-files/yasnennya-dlya-kerivnikov-organiv-mistseвого-samovryaduvannya.pdf>
3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ МОНИТОРИНГУ ДОДЕРЖАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ ГРОМАДОЮ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА НА ОТРИМАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ. <https://www.ombudsman.gov.ua/storage/app/media/prava-na-sotsposlugy.pdf>
4. Функціонування системи соціальних послуг в Україні: короткий опис. Київ 2019. https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/510/3._%D0%A4%D1%83%D0%BD%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B3%D0%B2%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96.pdf
5. Типове положення про бюджетний (комунальний) заклад «Центр надання соціальних послуг» <https://ips.ligazakon.net/document/view/kp200177?an=16>

9. Інформаційні ресурси

1. Міністерство соціальної політики <http://www.msp.gov.ua>
2. Національна соціальна сервісна служба України <https://nssu.gov.ua/>
3. Чернівецький міський центр соціальних служб <https://www.facebook.com/p/%D0%A7%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%80-%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B1->

- [100064824783478/?paipv=0&eav=AfZwJYKTsi-a3FYkgXZsrd4YU4hwsgjCHTUl3y6x0voP0Foxuvwod3Fvmw9VV62kr2M&_rdr](https://www.facebook.com/turbota.cv/)
4. Комунальна установа Чернівецької міської ради Чернівецький комунальний центр соціального обслуговування «Турбота» <https://www.facebook.com/turbota.cv/>
 5. Територіальні центри соціального обслуговування <https://www.msp.gov.ua/content/centri-zahistu.html>